

Riktlinje Stimulator för smärtlindring TENS

Rekommenderad förskrivare

Legitimerad fysioterapeut/sjukgymnast eller annan hälso- och sjukvårdspersonal med erforderlig utbildning i behandling med TENS.

Kriterier

TENS kan förskrivas för personer med långvariga eller akuta smärttillstånd. TENS används som komplement eller som alternativ till annan smärtstillande behandling. För att kunna förskriva TENS krävs att patienten/brukaren själv eller annan person i omgivningen kan genomföra behandlingen på ett säkert sätt.

Personer med pacemaker, intrakardiell defibrillator eller andra aktiva implantat skall inte behandlas med TENS.

Mål med hjälpmedlet

Att behandla smärta.

Typ av hjälpmedel som kan förskrivas

Stimulator för smärtlindring.

Risk för personskada

Betydande risk för tillbud vid användning, som kan orsaka personskada:

- Försiktighet under graviditetens tre första månader
- Vid graviditet och förlossning bör ett elektrodpar inte kopplas ihop över magen
- Stimulera inte nära glomus caroticus, på halsen nära carotiskärlen, då blodtrycksfall kan uppstå

Kostnad för tillbehör förbrukningsdelar som betalas av patient/brukare

Om följande förbrukningsartiklar förslitits under lånetiden betalas nya av patienten:

- Elektroder
- Gel
- Kablar
- Batterier

Råd i förskrivningsprocessen

Behovsbedömning

Förskrivaren

- Gör funktions- och smärtanalys
- Försäkrar sig om att inga kontraindikationer finns. Exempel på kontraindikationer är oklara smärttillstånd, rädsla, kognitiva svårigheter, skadat lymfsystem, skör eller skadad hud, störd sensibilitet
- Förskrivaren gör en bedömning om egenvård.
- Kontaktar ansvarig läkare vid oklarheter

Prova ut, anpassa och välja lämplig specifik produkt

Förskrivaren gör utprovning av lämplig stimulator, elektrodplacering och stimuleringstyp.

Vid utprovningstillfället skall patienten/brukaren

- Erhålla komplett stimulator med tillbehör inkl leverantörens bruksanvisning
- Underteckna låneavtal samt ett avtal där patienten/brukaren förbinder sig att betala om apparaten inte lämnas tillbaka, erhålla kopia på dessa och dokumentet kommentarer till lånevillkor

Instruera, träna och informera

Om patienten/brukaren är i behov av hjälp vid behandlingen skall aktuell person vara med vid utprovningen. Vad som anges om patient/brukare gäller också i tillämpliga delar om en assistent, en anhörig eller någon annan person använder stimulatorn på patienten/brukaren.

Instruktion, träning och information ges av förskrivaren vid utprovningstillfället.

Vid utprovningen och inträningen skall patienten/brukaren ges möjlighet att praktiskt få prova på- och avtagning av elektroder, förvaring av elektroder, hantera stimulatorn samt att göra enkel funktionskontroll av stimulatorn. Förskrivaren skall även gå igenom stimulatorns bruksanvisning med patienten/brukaren.

Övrig information till patienten:

- Tidplan för uppföljning
- Lånevillkor
- Vart vänder sig patienten/brukaren när behandlingen inte ger avsedd effekt?
- Vart vänder sig patienten/brukaren vid tekniska problem under lånetiden?

Uppföljning och utvärdering

Ansvaret för uppföljning av TENS-behandlingen åligger den som provat ut stimulatorn. Om förskrivaren slutat övergår ansvaret till annan förskrivare av TENS på avdelningen/enheten enligt lokala rutiner.

Inom en mån efter utprovning

- Telefonkontakt eller återbesök
- Förskrivaren försäkras sig om att stimulatorn fungerar, har avsedd effekt och att patient/brukare känner sig säker på hanteringen
- Fortsätta behandlingen eller återlämna stimulatorn?

Tre mån efter utprovning

- Telefonkontakt eller återbesök
  - Förskrivaren avslutar TENS-behandlingen
  - Stimulatorn återlämnas
  - Utlåning av stimulator är tidsbegränsat till max tre månader. Om osäkerhet av behandlingens effekt fortfarande råder efter tre månader kan utlåning ske ytterligare tre månader, dock max sex månader
  - Om patienten/brukaren har god effekt av fortsatt TENS-behandling efter tre månader bedöms patienten/brukaren själv kunna ansvara för fortsatt egenbehandling utan uppföljning av hälso- och sjukvårdspersonal. Patienten/brukaren erbjuds då att köpa utprovad stimulator för fortsatt egenvård. Patienten betalar ett schablonbelopp à 1000 kr (ingen moms)
  - Förskrivaren noterar i journalen att pat köper förskrivna stimulator och att behandlingen övergår till egenvård. Använd aktuell term för hjälpmedel
  - För barn och ungdom med habiliteringsinsatser kan stimulator förskrivas för längre tid än tre månader. Barn och ungdom = samma åldersgräns som för fri barnsjukvård
-

Övrigt

Viktigt att utlånad apparat lämnas tillbaka till förskrivande enhet. Apparater som återlämnas till DHC kommer att kastas. Rekommendationen är att endast sälja apparater som är max 1 år gamla eftersom säljande enhet lämnar en garanti mot köparen (patienten) på 1 år, men detta är upp till varje enhet.

Faktureringsunderlag med information till köparen finns:

<https://www.regiondalarna.se/plus/hjalpmedel/forskrivningsprocessen/forteckning-och-riktlinjer/>

Under "Medicinska Behandlingshjälpmedel- Vägledning" => "Faktureringsunderlag TENS".

Vid fel på apparater inom garantitid:

Kontakta ansvarig tekniker/konsulent via DHC:s kundservice, som vidareänder till rätt person.

hjalpmedelscenter@regiondalarna.se

Länkar till

[Elektroddplaceringsschema](#)

Leverantör av hjälpmedel och tjänster

Dalarnas Hjälpmedelscenter, Hjälpmedel Dalarna enligt Hjälpmedelsnämnden Dalarnas avtal.

Framtagen av

Sortimentsgrupp Behandling och Träning, tidigare diarienummer LD16/00752. Uppdaterad 2022-02-22

Godkänd och fastställd av

Beredningsgrupp Hjälpmedel, Hjälpmedelsnämnd Dalarna 2016-05-26

ISO kod

04
